

Do public meals contribute to better health and welfare?

Anna-Karin Quetel
Nutritionist
National Food Agency
7 november 2012

Centre of competence for meals in healthcare, schools and social services

Project team at National Food Agency 2011-2014

- Lena Forsman
- communicator
- Anna-Karin Quetel
- nutritionist
- Eva Sundberg
- projectleader
- Inger Stevén
- dietitian

LIVSMEDELS
VERKET

NATIONAL FOOD
AGENCY

Public meals in Sweden

- 3 million public meals are served daily
- Public meal business purchase food stuff for 7,4 billion SEK + external contractors 1 billion SEK (2009)

Target areas

- Knowledge and skills
- Organisation and mandate
- Attitudes and values
- Products of good quality

Meal quality

Welfare

“the general well-being of an individual or group of individuals”

(Wikipedia)

**LIVSMEDELS
VERKET**

NATIONAL FOOD
AGENCY

1914

**LIVSMEDELS
VERKET**

NATIONAL FOOD
AGENCY

2012

**LIVSMEDELS
VERKET**

NATIONAL FOOD
AGENCY

School meals

- School meals has gone from attempting to curb undernutrition to curtailing overnutrition
- The school meal has become a symbol of universal national welfare, but also as being of second class quality

(Persson Osowski, 2012)

- The individual is allied with the Swedish welfare state rather than the family

(Berggren & Trädgård, 2010)

LIVSMEDELS
VERKET

NATIONAL FOOD
AGENCY

”Ideal” school lunches

- School meals to be cooked at school, preferably just like home
- Healthy, natural, ecological food items
- Free choice

- ”People are no longer satisfied with second class food, but expect more from institutional meals”

School lunch can make a difference

- 50% of children consumed vegetables at school lunch, compared to 25% at lunchtime on Saturday.

(Jälminger, Marmur, Callmer, 2003)

- Improved school food supply, health education and physical activity can help reduce childhood obesity

(Cochrane review 2011)

LIVSMEDELS
VERKET

NATIONAL FOOD
AGENCY

Potential role of public meals

- Reduce socio-economic differences
- Equal opportunities to healthy food
- Impact on sustainable food consumption
- Integrated in care, education ”edu-care”
- Reduces isolation

LIVSMEDELS
VERKET

NATIONAL FOOD
AGENCY

**LIVSMEDELS
VERKET**

NATIONAL FOOD
AGENCY

Undernutrition among elderly

Estimated prevalence:

- 25 % of hospitalised geriatric patients
- 50 % of individuals at geriatric care

Public meal challenges

- Too little is eaten
- Problematic eating environments
- Lack of individual adjustments
- Low-priority area
- Second-class meal

LIVSMEDELS
VERKET

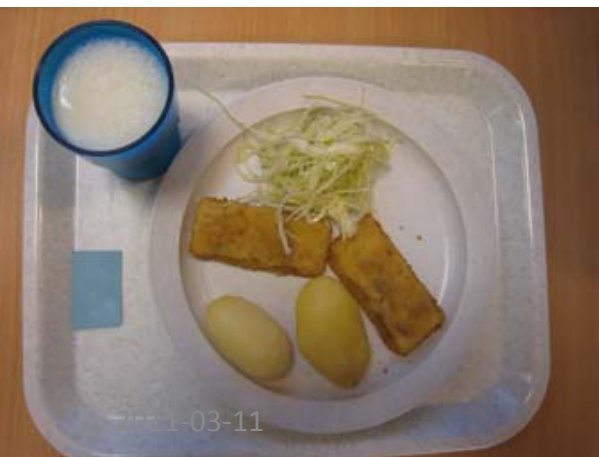
NATIONAL FOOD
AGENCY

What's on your tray?

- 20 randomly selected lunchtrays in school year 7

Vad har du på brickan?
Brown, Georgsson, 2008

Zinn 1-03-11

Anna-Karin Jälminger

Meals with great potential

Do public meals contribute to better health and welfare?

Yes,

**GOOD public meals
that are eaten up!**

**LIVSMEDELS
VERKET**

NATIONAL FOOD
AGENCY

Contact

Anna-Karin Quetel

Anna-karin.quetel@slv.se

+46-18-17 56 04

The screenshot shows the website for Livsmedelsverket (National Food Agency) with the following content:

- Header:** LIVSMEDELSVERKET logo and navigation links: Kontakta oss, Webbkartan, Lättläst, Teckenspråk, Anpassa, In English, RSS, Prenumeration, Logga ut.
- Left Sidebar (Mat och näring):**
 - Kostråd
 - Matoirkeln och tallriksmodellen
 - Mat i förskola och skola
 - Bra mat i äldreomsorgen**
 - Nyckelhålet
 - Vad innehåller maten?
 - Svenska näringsrekommendationer
 - Maten och vår hälsa
 - Kosttillskott
 - Matvanor - undersökningar
 - Prenumerera på nyhetsbrev om mat & näring
- Main Content:**
 - Startsida > Mat och näring > Bra mat i äldreomsorgen
 - Bra mat i äldreomsorgen** (with social media icons for Facebook, Twitter, LinkedIn, and YouTube)
 - Text:** "Maten och måltiden är viktig, inte bara för att tillgodose våra behov av energi och näringsämnen, utan även för vår livskvalitet. Det gäller förstås också maten inom äldreomsorgen." (Accompanied by an image of an elderly woman and a caregiver.)
 - Text:** "Åldrandet gör att risken för sjukdom och undernäring ökar. Det är därför av extra stor vikt att de måltider som serveras i äldreomsorgen håller hög kvalitet och säkerhet och anpassas efter de äldres egna behov, vanor och önskemål." (Accompanied by an image of an elderly woman drinking.)
 - Text:** "Råden är indelade i fyra delar med följande målgrupper"
 1. Kommunen – beslutsfattare, upphandlare med flera
 2. Verksamhetschef, biståndshandläggare – med fler
 3. Meny och mat – kostchefer, kökspersonal – med flera
 4. Omsorgspersonal – undersköterskor, vårdbiträden med flera
 - Text:** "De olika delarna listas till höger på sidan."
 - Text:** "Råden handlar om äldre som får stöd med mat och måltider genom kommunen, antingen på äldreboende eller i det egna hemmet. Även om sjuklighet är vanligt bland äldre ingår äldreomsorgen tar dessa råd inte upp kostbehandling av olika sjukdomar. Råden riktar sig inte heller till helt friska äldre, som sköter sin mat själva."
 - Section: Främja livskvalitet och motverka undernäring**
 - Text:** "Åldrandet innebär att behovet av energi och vissa näringsämnen av olika anledningar förändras. Aptiten och atandet kan också påverkas av fysiska faktorer, som svårigheter att sitta eller röra sig, muntorrhet eller psykosociala faktorer, som ensamhet och nedstämdhet."
 - Text:** "Det är mycket vanligt med undernäring bland äldre som får stöd av äldreomsorgen. Arbetet med måltider inom äldreomsorgen bör därför fokusera på att förebygga undernäring och verka för god livskvalitet. Att maten och måltiderna anpassas efter den äldres individuella behov, vanor och önskemål är därför av"
- Right Sidebar:**
 - Råd om bra mat i äldreomsorgen**
 - Kommunen
 - Verksamhetschef
 - Biståndshandläggare
 - Meny och mat
 - Omsorgspersonal
 - Nationellt kompetenscentrum**
 - Måltider i vård, skola och omsorg
 - Fördjupad information**
 - Vetenskapligt underlag till råd om bra mat i äldreomsorgen, Livsmedelsverket rapport 3, 2011

www.livsmedelsverket.se

www.maltidsbloggen.blogspot.com